

Opslag: Evaluering af projekter om klimaundervisning på erhvervsuddannelser

VILLUM FONDEN ønsker forslag til en evaluering af klimaundervisning på erhvervsuddannelser støttet under programmet Børn, Unge og Science.

Fonden har i marts 2022 uddelt midler til, at syv erhvervsskoleprojekter kan udvikle undervisningsforløb og -materialer til erhvervsuddannelser.

Evalueringen skal med udgangspunkt i de projekter, der har fået støtte, bl.a. undersøge om bevillingerne fører til mere og bedre klimaundervisning på de erhvervsuddannelser, der indgår, og om de elever og lærere, der deltager i forløbene, oplever styrket interesse og handlekompetence.

Opslaget om evaluering er i åbent udbud og kan søges af alle evalueringsmiljøer. Evalueringen skal kombinere kvalitative og kvantitative metoder, men der er derudover vide rammer for til at foreslå dét, evaluator anser for det bedst mulige evalueringsdesign.

Baggrund

VILLUM FONDEN har via et åbent opslag ultimo marts 2022 støttet udviklingen af tværfaglige klimaundervisningsmaterialer og -forløb på grundskole og ungdomsuddannelsesområdet ¹.

På erhvervsuddannelsesområdet blev givet bevilling til følgende syv projekter på de tekniske og fødevarerfaglige erhvervsuddannelser til i alt 12 mio. DKK (hovedpartneren er angivet i parentes):

- Træfagene for Bæredygtighed (NEXT Uddannelse København)
- GastroLabCollege: Tværfaglig, praksisnær klimaundervisning i gastrolaboratorier på fødevarerfaglige erhvervsuddannelser (UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole)
- Grøn Smed (UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjern UCRS)
- KlimaSmart - Bæredygtigt Byggeri som tværfagligt tema i klimaundervisningen på EUD og HHX (Center for erhvervsrettede uddannelser Lolland Falster – CELF)
- EUD redder klimaet (CIU - Center for anvendelse af it i undervisningen på erhvervsuddannelserne).
- Klimaundervisning på erhvervsskoler - netværksaktiviteter der understøtter videndeling og udvikling (Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG))
- Elevengagerende klimaundervisning på tekniske erhvervsuddannelser (Nationalt Center for Erhvervspædagogik (NCE) på Københavns Professionshøjskole)

¹Opslaget kan ses her: <https://veluxfoundations.dk/da/opslag-klimaundervisning>. Den samlede liste over bevilligede projekter fremgår her: <https://veluxfoundations.dk/da/bevillinger-til-klimaundervisning>

Alle projekter har fået bevillinger mellem DKK 0,8 – 2,5 mio.

Fælles for projekterne er, at der ikke alene er fokus på udvikling af undervisningsmaterialer, men egentlige undervisningsforløb, hvor klimaundervisning integreres med kernefagligheden i de fag, der indgår i forløbet.

De udviklede undervisningsforløb skal ifølge opslaget:

- Have fokus på klimaforandringer, klimatilpasning, reduktion af drivhusgasser og løsninger på udfordringer, skabt af klimaforandringerne
- Være undersøgende, virkelighedsnære og gerne handlingsorienterede
- Have et naturfagligt indhold, men være tværfaglige eller flerfaglige og inddrage både naturfaglige, samfundsfaglige og humanistiske elementer
- Fremme handlelyst, innovation og handlekompetence og modvirke et dystopisk fremtidsbillede, der skaber angst og apati hos unge.
- Have en høj grad af elevinddragelse i læreprocesserne.

Det har derudover været en prioritet, at alle forløb og undervisningsmidler efterfølgende skal stilles gratis til rådighed for andre erhvervsskoler.

Uddelingerne er en selvstændig del af VILLUM FONDEN og VELUX FONDENS fælles jubilæumsprojekt om klima – også kaldet 70by30 (mere information om jubilæumsprojektet kan findes på fondenes hjemmeside).

Ønsker til evalueringsdesign

Evalueringen har både et formativt og et summativt sigte. Fonden ønsker således at anvende evalueringen til at:

- Give feedback undervejs til projekterne: Hvilke faktorer er vigtige for at lykkes med god klimaundervisning? Hvad kan de gøre anderledes?
- Styrke vidensgrundlaget for fremtidige indsatser på området
- Dele de indhøstede erfaringer med aktører med særlig interesse for at fremme klimaundervisning på erhvervsuddannelser, herunder politikere, ministerier, organisationer, erhvervsskoler etc.

Evalueringsspørgsmål

De spørgsmål, som ønskes besvaret med evalueringen er:

1 – Lykkes det at skabe undersøgende, virkelighedsnære, handleorienteret klimaundervisning, som motiverer elever og lærere?

- Hvordan organiseres og omsættes ”undersøgende, virkelighedsnære og handleorienteret undervisning”?

- Hvordan oplever elever, lærere og virksomheder klimaundervisningen? Er den meningsfuld og motiverende? Er den fagligt relevant?
- Hvilke didaktiske og faglige elementer synes i særlig grad at være virksomme ift. at styrke viden, interesse og handlekompetencer hos eleverne?

2 - *Hvilke krav stiller undersøgende, virkelighedsnær, handleorienteret klimaundervisning til:*

- undervisere og ledelse i forhold til didaktik og rammer for undervisningen?
- virksomheder - hvordan omsættes elevernes viden i det daglige arbejde i virksomheden?

3 – *Hvilke forhold har afgørende betydning for forankring og spredning?*

- Hvilke faktorer har særlig betydning i forhold til at sikre forankring og videreførelse af projektet?
- I hvilken grad og hvordan spredes erfaringerne til andre uddannelsesinstitutioner og aktører?

Evalueringen forventes at bygge på en kombination af kvalitative og kvantitative metoder – dog givetvis med en overvægt af kvalitativ dataindsamling og analyse. Evaluators har derudover frie hænder til at foreslå det bedst egnede design.

Støtte til projekternes egen evaluering

Det er hensigten, at hvert projekt i efteråret 2022 formulerer sin egen evalueringsplan, der passer til de mål, projektet selv har opsat. Evaluator bør overveje, hvordan der kan skabes synergi mellem projekternes selvevalueringer og den tværgående evaluering:

- Hvordan kan evaluator understøtte kvaliteten i projekternes egne evalueringsplaner? Herunder vil det være værdsat, hvis evaluator kan understøtte projekterne i systematisk opfølgning på de mere langsigtede virkninger af projekterne (også ud over evalueringsperioden)
- Hvordan kan evaluator drage nytte af resultaterne fra projekternes egne evalueringer i den samlede, tværgående evaluering?

Derudover skal det bemærkes, at fonden indsamler data fra samtlige klimaprojekter vedr. antallet af elever og lærere, der er involveret i hvert projekt. Disse data stilles til rådighed for evaluator og kan indgå i evalueringen.

Endeligt er det væsentligt, at evaluator tager højde for den forskellige kadence i afviklingen af projekterne, hvor de første bevillinger afsluttes ultimo 2023 og de øvrige i løbet af 2024, (bortset fra et enkelt der løber til ultimo maj 2025).

Formidling af resultater

Fonden lægger vægt på, at evalueringsresultaterne formidles både undervejs til projekterne, og til øvrige aktører, som ønsker at arbejde med klimaundervisning. Vi ser således målrettet og brugerorienteret kommunikation om resultater som en væsentlig del af forankringen og spredningen af projekternes erfaringer.

Det vil være en fordel, hvis evaluator kan give innovative bud på, hvordan resultaterne kan formidles til forskellige målgrupper – både undervejs og efter evalueringens afslutning.

Forventede kompetencer

Der lægges vægt på at evaluator har følgende kompetencer:

- Viden om klimaundervisning
- Viden om erhvervsuddannelser og erhvervsskolesektoren, særligt i forhold til tekniske og fødevarerfaglige erhvervsuddannelser
- Viden om erhvervsfaglig didaktik og udvikling af undervisningsforløb i erhvervsuddannelser
- Stærke evalueringfaglige, metodiske og formidlingsmæssige kompetencer

Leverancer og tidsplan

Evaluator skal en til to gange årligt i projektperioden give en status på resultater fra evalueringen. Det kan f.eks. være i form af mundtlige oplæg, suppleret med skriftligt materiale med resultater.

I 2023 skal det have form af en midtvejsevaluering, baseret på de foreløbige erfaringer, ligesom der i 2025 skal udarbejdes en samlet slutevaluering.

Et væsentligt element af leverancerne er derudover, at evaluator gennem formidling og remediering af resultaterne gør viden brugbar for de forskellige målgrupper.

Proces for valg af evaluator

VILLUM FONDEN har afsat et beløb på **DKK 1,75 mio. inkl. moms** til evalueringen. Evalueringen slås op som et åbent opslag, hvor alle evalueringsmiljøer har mulighed for at søge.

Det er muligt at indgå konsortier og anvende underleverandører, ligesom der kan knyttes eksterne eksperter fra Danmark og udlandet til evalueringsteamet.

Evaluator refererer direkte til fonden, men forventes at indgå en konstruktiv dialog med projekterne.

Der afholdes informationsmøde om evalueringen på Microsoft Teams **19. august klokken 13 til 14.30**, hvor fonden vil give en kort præsentation af udbuddet, og der vil være mulighed for at stille spørgsmål til opgaven. Tilmelding til informationsmødet sker ved at sende en mail til Conni Foght cef@veluxfoundations.dk.

Evalueringstiljøerne bedes give tilsagn om, hvorvidt de ønsker at byde **senest 25. august 2022 kl. 12** ligeledes til cef@veluxfoundations.dk.

De interesserede miljøer vil få tilsendt et bilagsmateriale bestående af:

- Forandringsteori for klimaopslaget
- Strategisk baggrundspapir om klimaundervisning
- De syv ansøgninger fra projekter på tekniske og fødevarerfaglige erhvervsuddannelser, der har fået støtte.

Bilagsmaterialet, der ikke er offentliggjort, skal behandles fortroligt.

Ansøgningen om evalueringen må maksimalt fylde 15 sider, ekskl. bilag og skal indeholde en forståelse af opgaven og forslag til evalueringdesign og formidlingsaktiviteter. Derudover skal vedlægges et detaljeret budget, inkl. timepriser, og en tidsplan for evalueringen, samt cv'er på de konsulenter og forskere, der er involveret i evalueringen med en angivelse af hvor mange timer, de arbejder på projektet. Det er ikke muligt at ændre i evalueringsteamet efterfølgende uden tilladelse fra fonden.

Ansøgningsfrist: **3. oktober, 2022 kl. 9.00.**

To eller tre ansøgermiljøer vil blive indkaldt til mundtlig præsentation, der finder sted **12. oktober**. Præsentationen finder sted hos VILLUM FONDEN, Tobaksvejen 10, 2860 Søborg.

Fonden vælger evaluator på baggrund af en samlet vurdering af ansøgningen og den mundtlige præsentation. Evalueringen tænkes startet op ca. december 2022.

Spørgsmål i forbindelse med evalueringen kan stilles til konsulent Thomas Karlsson på thomas@karlssonkonsult.com, telefon 51614603. Der offentliggøres løbende en skriftlig opsummering af spørgsmål og svar til alle evalueringstiljøer, der har givet tilsagn om at ville sende en ansøgning på opgaven.

Oversigt over deadlines:

- 19. august klokken 13 til 14.30: Informationsmøde om evalueringen på Microsoft teams (tilmelding via mail til programkoordinator Conni Foght: cef@veluxfoundations.dk)
- 25. august 2022 kl. 12.00: Frist for tilsagn, hvis man ønsker at ansøge om opgaven (sendes til: cef@veluxfoundations.dk) Fonden sender herefter bilagsmateriale samt vejledning om ansøgning
- 3. oktober 2022 kl. 9.00: Frist for aflevering af ansøgninger
- 12. oktober 2022: Mundtlige præsentationer (kun udvalgte ansøgere)
- Ultimo november 2022: Forventet endelig valg af evaluator